

«Қазақстан Республикасы Құрылтайының қызметін шаруашылық қамтамасыз ету
департаментінің Автошаруашылығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық
мемлекеттік кәсіпорны

**«ШҚД Автошаруашылығы»
ШЖҚ-дағы РМК директорының
2026 жылғы «22» қыркүйектегі
№ 325 бұйрығымен бекітілген**

**«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты**

Код	Басылым		Аты-жөні	Қолы
03-01/01	Бірінші	Өзірледі	Рыспаева С.Е.	
		Келісілді	Кабдуалиева Е.М.	
		Келісілді	Уксикбаев Б.С.	
		Келісілді	Шурина М.К.	

Астана қаласы - 2026 жыл

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	2/18
----------	---	------

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қазақстан Республикасы Құрылтайының қызметін шаруашылық қамтамасыз ету департаментінің Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК-нің осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының бұйрығымен бекітілген квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы үлгілік ережеге және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

2. Саясат «Қазақстан Республикасы Құрылтайының Шаруашылық Қамтама сыз ету департаментінің Автошаруашылығы» ШЖҚ РМК-ның (бұдан әрі – Кәсіпорын) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында ішкі бақылауды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын, тәсілдері мен талаптарын регламенттейтін ішкі құжаты болып табылады және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мен оған қарсы күрестің басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерін айқындайды.

3. Саясатты әзірлеуге және басқаруға Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі жауапты болып табылады.

2-тарау. Терминдер мен анықтамалар

4. Осы Саясатта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет- Кәсіпорынның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі қызметті жүзеге асыратын, тәуелсіз басқару органына есеп беретін сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жөніндегі маман;
- 2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызмет;
- 3) сыбайлас жемқорлық тәуекелі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің картасы - ықтималдық пен әсердің бес балдық шкала бойынша көбейтіндісі ретінде айқындалатын тәуекел деңгейін және оларды жою бойынша жоспарланған шараларды көрсете отырып, анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің тізбесін қамтитын құжат;
- 4) мүдделер қақтығысы - қызметкердің жеке мүдделері мен оның лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте жеке мүдделер оның өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және/немесе тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	3/18
----------	---	------

- 5) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - сыбайлас жемқорлық белгілері бар, заңмен әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген құқыққа қайшы кінәлі іс-әрекет;
- 6) сыбайлас жемқорлық - Кәсіпорында басқарушылық функцияларды атқаратын адамның, Кәсіпорын қызметкерінің өз лауазымдық өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында өзі немесе үшінші тұлғалар үшін заңсыз пайдалануы, сол сияқты аталған адамдарды сатып алу;
- 7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - Кәсіпорында басқарушылық функцияларды атқаратын адамдардың, Кәсіпорын қызметкерлерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың зардаптарын жою бойынша қызметі;
- 8) контрагент - Кәсіпорын азаматтық заңнамамен реттелетін қатынастарға түскен немесе түсуді жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға;
- 9) комплаенс-тәуекел - Кәсіпорынның қолданыстағы заңнама талаптарын немесе өз мойнына алған міндеттемелерін сақтамауы салдарынан материалдық, қаржылық, беделдік немесе өзге де шығындардың туындау ықтималдығы;
- 10) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-ескертпе - тараптардың қолданыстағы заңнаманы бұзудан, парақорлықтан, коммерциялық сатып алудан, заңсыз төлемдерден, сондай-ақ өзге де құқыққа қайшы іс-әрекеттер жасаудан бас тартуы туралы растаулар мен кепілдіктерді белгілеу.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

5. Кәсіпорын мынадай қағидаттарды басшылыққа алады:

- 1) сыбайлас жемқорлықтың алдын алудың жасалған құқық бұзушылықтарға ден қоюдан басымдығы;
- 2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауаптылықтың бұлтартпастығы;
- 3) шешім қабылдау рәсімдерінің ашықтығы мен есептілігі;
- 4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметіне араласуға жол бермеу;
- 5) сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаған тұлғалар туралы ақпараттың құпиялылығы.

4-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың түрлері

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	4/18
----------	---	------

6. Саясат мыналарды қоса алғанда, бірақ олармен шектелмей, сыбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар жасауға толық тыйым салуды көздейді:

- 1) ресми рәсімдерді жеңілдету үшін төлемдерді қоса алғанда, пара алу не беру; 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға сәйкес өзге де мүліктік игіліктер мен артықшылықтар алу;
- 3) қаржылық есептілікті қасақана бұрмалау;
- 4) кәсіпорын активтерін заңсыз пайдалану және/немесе иемдену және/немесе ұрлау: ақша қаражатын ұрлау, ақша қаражатын мақсатсыз пайдалану, негізгі құралдарды, тауар-материалдық құндылықтарды ұрлау;
- 5) сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер, лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану және лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану: мүліктік пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді пайдалану, құжаттарды қолдан жасауда және/немесе қол сұғуда көрсетілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде бұзушылықтар, Тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге бағаны алу үшін арнайы асыра бағалау немесе төмендету ақшалай сыйақылар, қымбат сыйлықтар не өзге де пайда, кәсіпорын қызметі үшін маңызы бар ақпаратты қасақана жою, деректер базасын жою немесе олардағы мәліметтерді өзгерту, үшінші тұлғалардың қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін немесе жеке мақсаттарда бағдарламаларды енгізу;
- 6) қосымша пайда алу мақсатында контрагенттер жасайтын іс-әрекеттер, соның салдарынан кәсіпорынға және (немесе) мемлекетке залал келтірілуі мүмкін өзге де іс-әрекеттер;
- 7) контрагенттердің алдау не жаңылыстыру және кәсіпорын есебінен пайда алу мақсатында көрінеу жалған, өзгертілген не бұрмаланған ақпарат беруі;
- 8) пайда алу және (немесе) қызметке залал келтіру және (немесе) кәсіпорынның беделіне теріс әсер ету мақсатында кәсіпорынның ақпараттық жүйелеріне рұқсатсыз кіруге немесе құпия ақпаратты иемденуге бағытталған іс-әрекеттер.

5-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары мыналарды қамтиды:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы өзгерістердің мониторингі мен талдауы;
- 2) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау және шағымдардың/ өтініштердің уақтылы қаралуын бақылау;
- 3) кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеу және бекіту;
- 4) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс саласындағы кәсіпорын құжаттарының уақтылы өзектендірілуін бақылау;

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	5/18
----------	---	------

- 5) кәсіпорында басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен қаржылық бақылау шараларын қабылдауы;
- 6) мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу;
- 7) кәсіпорында атқарылған жұмыстар туралы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға есептілік ұсыну;
- 8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізу;
- 9) корпоративтік этикалық құндылықтарды дамыту;
- 10) азаматтық-құқықтық шарттарға, оның ішінде мемлекеттік сатып алу туралы шарттарға шарт тараптарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама, Іскерлік әдеп және парасаттылық нормаларын, адал бәсекелестік қағидаттарын міндетті сақтауын көздейтін ережелерді енгізуді қамтамасыз ету.

6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет өз қызметін Кәсіпорынның атқарушы органынан, лауазымды тұлғаларынан және қызметкерлерінен тәуелсіз жүзеге асырады және басқарудың тәуелсіз органына есеп береді.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке сатып алу, қаржы, бухгалтерлік есеп, кадрлық және шарттық жұмыс, мүлікті басқару, ішкі тексеру, қауіпсіздікті қамтамасыз ету, сондай-ақ Қызмет тарапынан мониторингтелуге жататын процестерді құқықтық сүйемелдеуге байланысты функциялар жүктелмейді.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің негізгі міндеттері:

- 1) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу құралдарын енгізуді қамтамасыз ету;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар жүйесін тиімді іске асыру;
- 3) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді қамтамасыз ету;
- 4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеушілік талаптардың және ең үздік халықаралық тәжірибенің сақталуын қамтамасыз ету;
- 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету.

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет мынадай функцияларды орындайды:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинауды, өңдеуді, жинақтауды, талдауды және бағалауды жүзеге асырады;
- 2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді үйлестіреді;
- 3) уәкілетті орган жүргізетін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдауға қатысады;

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	6/18
----------	---	------

- 4) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне және оларды төмендету мен жою бойынша қабылданып жатқан шараларға мониторинг жүргізеді;
 - 5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын өткізеді;
 - 6) қызметкерлер үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқыту семинарларын ұйымдастырады;
 - 7) қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын сақтауына бақылауды қамтамасыз етеді;
 - 8) құрылымдық бөлімшелердің сықұрылымдық бөлімшелердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі іс-шаралар жоспарының орындалуын әзірлейді және оған мониторинг жүргізеді;
 - 9) мүдделер қақтығысын анықтау, болдырмау және реттеу бойынша шаралар қабылдайды;
 - 10) мүдделер қақтығысының болуы немесе болмауы туралы жазбаша сұрауларды, хабарламаларды және келіп түскен өзге де ақпаратты қарайды және мүдделер қақтығысының бар немесе жоқ екендігі туралы қорытынды шығарады;
 - 11) контрагенттердің адалдығына кешенді тексеру жүргізеді;
 - 12) сыбайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштер негізінде қызметтік тексерулер жүргізеді;
 - 13) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы өзгерістерге мониторинг және талдау жүргізеді;
 - 14) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша қаралуы міндетті ұсынымдар енгізеді;
 - 15) сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жөніндегі уәкілетті органмен және өзге де мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасайды.
12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет мынадай шектеулер мен талаптардың сақталуына мониторинг жүргізеді:
- 1) мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауы;
 - 2) қаржылық бақылау шараларының сақталуы;
 - 3) мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу жөніндегі талаптардың сақталуы;
 - 4) жақын туыстарымен, жұбайларымен, жекжаттарымен және өзге де байланысты тұлғалармен бірлесіп қызмет атқаруға тыйым салудың сақталуы;
 - 5) атқаратын немесе бұрын атқарған лауазымның артықшылықтарын жеке мүдделер үшін пайдалануға тыйым салудың сақталуы;
 - 6) қызметтік өкілеттіктерге кіретін іс-әрекеттер үшін материалдық сыйақы, сыйлықтар, қызметтер алуға және беруге тыйым салудың сақталуы;
 - 7) ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер алу мақсатында пайдалануға тыйым салудың сақталуы.

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты	7/18
----------	---	------

7-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау

13. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жылына кемінде бір рет жүргізіледі. Талдау жүргізу мерзімі 30 жұмыс күнін құрайды, ол басшының бұйрығымен 15 жұмыс күніне ұзартылуы мүмкін.

14. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы шешімді Кәсіпорын директоры қабылдайды және ол бұйрықпен ресімделеді, онда мыналар айқындалады:

- 1) қызметі талдауға жататын бөлімше;
- 2) талдау бағыттары;
- 3) бөлімше, лауазымды тұлға немесе жұмыс тобының құрамы;
- 4) талдау қамтитын кезең;
- 5) талдау жүргізу мерзімі;
- 6) талдауға басшылық етуге, үйлестіруге және нәтижелеріне жауапты лауазымды тұлға.

15. Жұмыс тобы талдау нысанының функцияларының санына және штат санына байланысты қалыптастырылады. Оған салалық заңнаманы қолданудың практикалық тәжірибесі бар және талдау қабілеті жоғары ең тәжірибелі қызметкерлер енгізіледі. Басшының шешімі бойынша қоғамдық кеңес мүшелері, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың басқа да субъектілерінің мамандары мен сарапшылары тартылуы мүмкін.

16. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау төрт кезеңде жүргізіледі:

- 1) ақпаратты жинау және талдау;
- 2) талдамалық анықтаманы жасау;
- 3) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдарды айқындау;
- 4) шаралар қабылдау.

17. Талдау жүргізу үшін ақпарат көздері мыналар болып табылады:

- 1) талдау нысанының қызметін реттейтін құқықтық актілер, ішкі құжаттар;
- 2) ведомстволық статистикалық есептілік;
- 3) цифрлық жүйелердің деректері;
- 4) заңды күшіне енген сот актілері;
- 5) мемлекеттік органдар бұрын жүргізген тексерулердің нәтижелері;
- 6) ішкі тексеру қызметтерінің бақылау іс-шараларының нәтижелері;
- 7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері;
- 8) бұқаралық ақпарат құралдарындағы, әлеуметтік желілердегі және интернет-ресурстардағы жарияланымдар;
- 9) жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	8/18
----------	---	------

- 10) қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін жауапкершілікке тарту туралы мәліметтер;
- 11) бұрын жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері;
- 12) талдау объектісінің қызметшілері мен жұмыскерлеріне жүргізілген сауалнама (сұхбат) нәтижелері;
- 13) ұсынылуына заңнамамен тыйым салынбаған өзге де мәліметтер.

18. Талдау әдістері мыналар болып табылады:

- 1) қолда бар ақпаратты зерделеу (тексерулер, тексерулер, сот шешімдері, шағымдар);
- 2) қызметкерлердің тәжірибесі мен білімін пайдалану (сұхбаттар, сауалнамалар, фокус-топтар);
- 3) сыртқы тәжірибені жинақтау (есептер, интернет-ресурстар, зерттеулер);
- 4) «егер де» талдауы (миға шабуыл, жұмыс топтары);
- 5) жағдаятты модельдеу («тар жерлерді» анықтау үшін рәсімдерді апробациялау);
- 6) цифрлық жүйелердің деректерін талдау (істерді бөлу, түзетулер, мерзімдер туралы деректерді шығарып алу).

19. Құқықтық және өзге де актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бағыты бойынша талдау стратегиялық жоспарлауды бағалаудан басталады.

20. Осы кезеңдегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің индикаторлары мыналар болып табылады:

- 1) стратегиялық, бағдарламалық және жоспарлы құжаттарда нақты мақсаттардың, міндеттердің және қызметтің күтілетін нәтижелерінің болмауы;
- 2) іс жүзінде орындалатын функциялардың талдау объектісінің құзыретіне, оның құрылтай құжаттарына және салалық басымдықтарға сәйкес келмеуі;
- 3) заңнамада немесе құрылтай құжаттарында көзделмеген, сондай-ақ қайталанатын, тән емес және артық функцияларды жүзеге асыру;
- 4) талдау объектісіне жүктелген функцияларды орындамау немесе ішінара орындау;
- 5) қызметтің өлшенетін нәтижесінің орнына өткізілген іс-шаралар көлемін немесе игерілген қаражатты көрсететін көрсеткіштерді белгілеу.

21. Нормативтік құқықтық актілердегі ең типтік сыбайлас жемқорлық факторлары мыналар болып табылады:

- 1) құқықтық олқылық;
- 2) құқықтық актілер мен ішкі құжаттар ережелерінің коллизиясы;
- 3) заңдық-лингвистикалық анықталмағандық;
- 4) дискрециялық өкілеттіктердің кеңдігі;
- 5) лауазымды адамдардың міндетінің орнына құқығын белгілеу;
- 6) адамға өзіне тиесілі құқықты іске асыру үшін қойылатын асыра сілтенген талаптар;
- 7) артық әкімшілік кедергілердің болуы;
- 8) функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті тиісінше айқындамау;

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	9/18
----------	---	------

- 9) шешімдерді қайта қарау рәсімдері мен ерекшеліктерінің реттелмеуі;
 10) шешімді негіздеуге, құжаттандыруға және шағымдануға қойылатын талаптардың болмауы.
 11) процестің толық циклін бір лауазымды тұлғаға немесе бөлімшеге бекітіп беру.

22. Талдау нәтижелері бойынша мынадай мәліметтерді қамтитын аналитикалық анықтама жасалады:

1. анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы ақпарат;
2. оларды жою бойынша ұсынымдар;
3. анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдарды іске асыру мерзімдері.

23. Аналитикалық анықтама нақтылық, пәнділік, расталу және орындалу талаптарына сәйкес келуі тиіс.

Аналитикалық анықтама талдау объектісінің құрылымдық бөлімшелерімен келісілуі мүмкін. Ескертулер жазбаша түрде ұсынылады, қарау нәтижелері анықтамада көрсетіледі.

Аналитикалық анықтамаға талдау аяқталған күннен бастап 10 жұмыс күнінен кешіктірілмей субъект басшысы кол қояды. Интернет-ресурста орналастыру 3 жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

24. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің картасы қалыптастырылады, онда тәуекел деңгейі бес балдық шкала бойынша ықтималдық пен әсердің көбейтіндісі ретінде айқындалады:

Қызыл аймақ (16-25) – сыни және апаттық тәуекелдер;

Қызғылт сары аймақ (10-15) – жоғары ықтималдық немесе ірі әсер;

Сары аймақ (5-9) – орташа ықтималдық немесе орташа әсер;

Жасыл аймақ (1-4) – төмен ықтималдық, әсері елеусіз.

Ықтималдық іске асу жиілігі ретінде айқындалады: 5 жыл ішіндегі бірлі-жарым оқиғалардан (1 балл) бастап жарты жыл ішіндегі бірнеше рет қайталануына дейін (5 балл).

Әсері салдардың болмауынан (1 балл) бастап орны толмас салдарға дейін (5 балл) айқындалады.

25. Қызыл және қызғылт сары аймақтардағы тәуекелдер бойынша іс-шаралар жоспарға бірінші кезекте, орындалу мерзімі ең қысқа мерзіммен енгізіледі. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою кезінде жобалық басқару тәсілдерін қолдануға болады, оларды іске асыру мерзімі 6 айдан асатын іс-шараларға, цифрлық жүйелерді әзірлеуге немесе жаңғыртуға, ұйымдық құрылымды өзгертуге байланысты іс-шараларға қатысты қолдану ұсынылады.

26. Басшылар шешім қабылдау және ұйымдастырушылық-шаруашылық функцияларды жүзеге асыру құқығына ие болғандықтан, функционалдық

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	10/18
----------	---	-------

міндеттерін талдаусыз-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдарға жатады.

Лауазымдардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырау деңгейі функционалдық ерекшеліктерді, шешім қабылдау еркіндігінің дәрежесін және байланыстардың қарқындылығын ескере отырып, сыбайлас жемқорлық тудыратын функциялар тізбесі бойынша айқындалады.

Әрбір лауазым бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелінің деңгейін көрсете отырып, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшырайтын лауазымдардың тізбесі жасалады. Бұл тізімді сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік қызметі жүйелі профилактикалық жұмыстарды ұйымдастыру кезінде пайдаланады.

27. Ұсыныстардың орындалуын бақылау аналитикалық есепке қол қойылған күннен бастап бір жыл бойы жүргізіледі.

Ұсыныстардың орындалуы туралы ақпаратты тоқсан сайын ұсыну есепті тоқсаннан кейінгі айдың 5-іне дейін жүзеге асырылады.

28. Ақпарат қаралады және мониторинг нәтижелері 5 жұмыс күні ішінде жинақталады.

29. Орындау туралы ақпарат құпиялылық режимін және Қазақстан Республикасының ресми, коммерциялық немесе заңмен қорғалатын ақпаратын қорғау талаптарын сақтауды ескере отырып, веб-сайтта 6 ай ішінде орналастырылады.

30. Ұсыныстардың орындалу мәртебелері:

- 1) Толық орындалды - анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелі іс-шаралар жоспарында көрсетілген аяқтау нысанына сәйкес іс-шараны жүзеге асыру арқылы жойылды;
- 2) Ішінара орындалды - іс-шара толық орындалмағандықтан тәуекел жойылмады немесе елеусіз дәрежеде азайтылды;
- 3) Орындалмаған - іс-шаралар жоспарының тармағын орындамау салдарынан тәуекел жойылмаған немесе азайтылмаған;
- 4) Енді өзекті емес - іс-шараны іске асыру мүмкін емес немесе объективті себептерге байланысты практикалық емес: заңнамадағы өзгерістер, қайта құру немесе функцияларды беру.

31. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері және іс-шаралар жоспарын іске асыру барысы туралы ақпарат бас менеджерге жарты жылда бір рет, 15 қаңтарға және 15 шілдеге дейін беріледі.

Талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жөніндегі уәкілетті органға сыртқы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау қажеттілігі туралы сұрау жіберілуі мүмкін.

8-тарау. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	11/18
----------	---	-------

32. Мүдделер қақтығысын басқару - сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің ең маңызды тетіктерінің бірі. Кәсіпорын мүдделер қақтығысымен байланысты тәуекелдердің алдын алуға және шешуге ерекше назар аударады.

33. Лауазымды тұлғалар және оларға теңестірілген адамдар, сондай-ақ Кәсіпорын қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Кәсіпорынның мүдделерін басшылыққа алуға және жеке мүдделері Кәсіпорынның мүдделеріне қайшы келетін жағдайлардан немесе мән-жайлардан аулақ болуға міндетті.

34. Мүдделер қақтығысы немесе оның ықтималдығы туындаған жағдайда, лауазымды тұлғалар және оларға теңестірілген тұлғалар, сондай-ақ қызметкерлер мүдделер қақтығысы немесе оның ықтималдығы туралы олар білген бойда жазбаша түрде Кәсіпорынның тікелей басшысына немесе жоғары басшылығына хабарлауға міндетті.

9-тарау. Қарсыластармен өзара әрекеттесу

35. Қарсыластармен және басқа да мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу кезінде, іскерлік қарым-қатынастарды бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдас бұрын, Кәсіпорын:

- 1) тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді мемлекеттік сатып алу саласында белгіленген рәсімдерді сақтайды;
- 2) қарсы тараптың сенімділігі мен іскерлік беделіне тиісті тексеру жүргізеді;
- 3) қарсы тараптың осы Саясаттың талаптарын орындауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласында ынтымақтастыққа дайындығын тексереді;
- 4) жасалған мәмілелерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік туралы тармақты қосады.

10-тарау. Шағымданулар

36. Кәсіпорынға деген жоғары сенімді сақтау және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы күресу үшін сенім телефоны, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік қызметімен тікелей байланыс орнату үшін байланыс ақпараты жұмыс істейді. Кез келген адам сенім телефонына немесе Сәйкестік қызметіне хабарласу арқылы өзіне ыңғайлы түрде, соның ішінде жасырын түрде, сыбайлас жемқорлық оқиғалары, осы Саясаттың ережелерін бұзу немесе этикалық стандарттар мен мінез-құлық ережелерін бұзу туралы хабарлай алады.

37. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы хабарламалар мен өтініштер тіркеліп, Кәсіпорын директорына немесе оның орынбасарына жеткізілуі тиіс.

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	12/18
----------	---	-------

38. Кәсіпорын директоры немесе оның орынбасары сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік қызметімен сәйкестік тексеруін немесе шағым нысанасының мән-жайын анықтау үшін басқа тексеру жүргізу туралы шешім қабылдайды.

39. Анықтама желісінің байланыс ақпараты: 7 (7172) 74 65 43; Комплаенс қызметінің телефон нөмірі: 7 (7172) 74 65 43, электрондық пошта – Ryspayeva@shqd.kz.

11-тарау. Комплаенс тексеру жүргізу тәртібі

40. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және этикалық нормаларды бұзу туралы хабарламалар, оның ішінде Сенім телефоны арқылы келіп түскен өтініштер бойынша сәйкестік тексеруін Кәсіпорын директорының немесе оның орынбасарының шешімі бойынша жүргізіледі.

41. Сәйкестік тексерулерін Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі жүргізеді. Қажет болған жағдайда, сәйкестік тексерулері Кәсіпорын қызметкерлерінің қатысуымен жүргізіледі.

42. Сәйкестік тексеру жүргізу туралы шешім Кәсіпорын директорының немесе оның міндетін атқарушы тұлғаның тиісті қаулы түрінде, комплаенс-қызметың хабарламасы бойынша немесе сыбайлас жемқорлық бұзу фактілері туралы тікелей сұрау салу (хабарлама) бойынша қабылдайды.

43. Егер сәйкестік комплаенсінің нәтижесінде сыбайлас жемқорлық фактісі анықталса, тергеу сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қағидатына негізделген түзету шараларын қабылдаумен, соның ішінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы еңбек заңнамасына сәйкес жұмыстан шығаруға дейін және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға берумен, сондай-ақ бақылау рәсімдерін жетілдірумен аяқталған болып саналады.

44. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері сәйкестік жөніндегі қызметкерге өз күдіктері туралы хабарлауға немесе кез келген лауазымды тұлға, қызметкер, контрагент немесе Кәсіпорынмен кез келген жолмен байланысты басқа тараптар жасаған ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттері туралы басқа адамдардан алынған ақпаратты беруге құқылы.

45. Заңсыз әрекет жасалған деп санауға негізді кез келген адам тергеуді өз бетінше жүргізуге немесе алынған ақпаратты басқалармен талқылауға тырыспауы керек.

46. Сәйкестік тексерулерін жүргізетін қызметкерлер бұзушылықтар туралы адал ниетпен хабарлаған барлық лауазымды тұлғалар, қызметкерлер және басқа да тұлғалар (контрагенттер) туралы ақпараттың құпиялылығына кепілдік береді.

47. Мән-жайларды анықтау үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жөніндегі маман дербес немесе Кәсіпорынның мүдделі бизнес бөлімшесімен бірлесіп, құрамын Кәсіпорын директоры немесе оның орынбасары бекітетін комиссия (бұдан әрі - Комиссия) құруды бастамалай алады.

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	13/18
----------	---	-------

48. Сәйкестік тексеруін жүргізген кезде ықтимал мүдделер қақтығысы алынып тасталуы тиіс.

49. Сәйкестік тексеруін жүргізген кезде, өз функцияларын орындау үшін инспекторлар мыналарға құқылы:

- 1) өз өкілеттіктері мен оларға жүктелген мәселелер шеңберінде тексеру үшін қажетті кез келген ақпарат пен материалдарға қол жеткізуге;
- 2) Қызметкерлерден комплаенс бойынша жазбаша түсініктемелер алуға;
- 3) Кәсіпорынның тиісті бөлімшелерінен комплаенс бойынша қажетті ақпаратты сұрауға немесе олардың кеңесін алуға;
- 4) Құжаттардың (құпия құжаттарды қоса алғанда) көшірмелерін жасауға және қажет болған жағдайда оларды қоса беруге немесе олардан үзінділер жасауға;
- 5) өз міндеттерін орындауға байланысты басқа да әрекеттерді жасауға.

50. Сәйкестік комплаенсін жүргізу кезінде комплаенсорлар тәуелсіздік, объективтілік, кәсіби құзыреттілік, бейтараптық және құпиялылық қағидаттарын басшылыққа алуы керек.

51. Комиссия құрамына кіретін тұлғалар заңнамаға және Кәсіпорынның ішкі құжаттарына сәйкес сәйкестік комплаенсі кезінде өз міндеттерін және/немесе талаптарын орындамағаны үшін жауапты болады.

52. Ешкім комплаенсорлардың комплаенстері және басқа да сәйкестік рәсімдері кезінде олардың қызметіне кедергі келтірмеуі тиіс.

53. Сәйкестік комплаенсінің нәтижелері бойынша есеп/есеп дайындалады, оған сәйкестік жөніндегі қызметкер және Комиссия мүшелері (егер анықталған болса) қол қояды.

54. Есеп/есеп тиісті шаралар қабылдау үшін Кәсіпорын директорына жіберіледі.

55. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлеріне қатысты сыбайлас жемқорлықтың ықтимал жағдайлары анықталған жағдайда, комплаенс нәтижелерін тиісті құқық қорғау органдарына жіберу туралы шешімді Кәсіпорын директоры қабылдайды.

56. Тәртіптік шаралар қолдануға жеткілікті дәлелдер болған барлық жағдайларда мұндай шаралар барлық қолданыстағы заңдарға сәйкес жүзеге асырылады.

12-тарау. Жауапкершілік

57. Лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер сыбайлас жемқорлық әрекеттері мен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қылмыстық, әкімшілік, азаматтық және тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

58. Лауазымды тұлғалар мен бөлімше басшылары өз өкілеттіктері шегінде, сондай-ақ келісімшарттық қатынастар бойынша жұмыс істейтін контрагенттердің

03-01/01	«ШҚД Автопаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	14/18
----------	---	-------

басшылары осы Саясатта белгіленген ережелерді іске асыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты.

59. Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде:

- 1) 1-қосымшаға сәйкес Кәсіпорында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың ережелерімен танысып, оларды сақтау туралы міндеттемеге қол қойып, оны Кәсіпорынның комплаенс жөніндегі қызметкеріне тапсыруы тиіс;
- 2) Кәсіпорынның ішкі сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттарын және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын басшылыққа алуы тиіс;
- 3) қызметкердің кәсіби қасиеттерін бағалау кезінде, соның ішінде жоғары лауазымға тағайындалған жағдайда Саясаттың сақталуын ескеруі тиіс.

60. Келесі әрекеттерге қатаң тыйым салуды қатаң сақтаңыз:

- 1) сыбайлас жемқорлық әрекеттерге қатысу, соның ішінде пара ұсыну, уәде беру немесе беру;
- 2) пара сұрау және алу
- 3) контрагенттерді пара беруге немесе контрагенттердің лауазымды тұлғаларды/қызметкерлерді пара беруге қатысуы.

61. Келісімшарт бастамашылары контрагенттермен жасалған келісімшарттарға 2-қосымшада көрсетілген нысан бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік туралы ережені қосуға жауапты.

13-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы есептерді ұсыну

62. Кәсіпорын уәкілетті органға сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі туралы тоқсан сайынғы есепті ұсынады.

63. Есепке Кәсіпорын директоры немесе оның орынбасары қол қояды, ол ақпараттың дәлелдігі мен толықтығын және оның уақтылы ұсынылуын қамтамасыз етеді.

64. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы уәкілетті органның сұрауы бойынша Кәсіпорында қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар туралы қосымша ақпарат жіберіледі.

65. Кәсіпорын директоры сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауы мүмкін болған жағдайда, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жөніндегі маманы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен уәкілетті мемлекеттік органдарға хабарласады.

03-01/01	«ШҚД Автошаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	15/18
----------	---	-------

*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
саясатының №1 қосымшасы*

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы нормалар мен стандарттарды сақтау жөніндегі
міндеттеме**

Аты-жөні _____

Лауазымы _____

- ☐ Мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды, шектеулерді қатаң сақтауға, сондай-ақ Кәсіпорында белгіленген сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды орындауға міндеттенемін.
- ☐ Мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды, шектеулер мен талаптарды бұзған жағдайда, Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен тәртіптік, азаматтық-құқықтық, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікке тартылуым, оның ішінде атқарып отырған лауазымымнан босатылуым мүмкін екендігі туралы хабардармын.
- ☐ Мен мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігіне жол бермеу және оның алдын алу бойынша шаралар қабылдауға, сондай-ақ мүдделер қақтығысын реттеу мақсатында, ол туралы маған белгілі болған бойда туындаған немесе туындауы мүмкін мүдделер қақтығысы туралы дереу хабарлауға міндеттенемін.
- ☐ Мен Кәсіпорында басшылық лауазымдарды атқаратын жақын туыстарым, жекжаттарым және өзге де байланысты тұлғалар (жиендер, балдыздар, нағашылар) туралы, егер бұл тікелей бағыныстылыққа немесе бақылауға қатысты болса, ақпарат беруге міндеттенемін және бұл туралы хабардармын.
- ☐ Мен кез келген заңсыз сыйақы үшін жауапты болатынымды түсінемін: пара алу/беру, сондай-ақ уәде беру, пара ұсыну немесе талап ету.
- ☐ Менің лауазымдық міндеттеріме байланысты сыйлықтар, қызметтер және басқа да материалдық игіліктерді алуға тыйым салынғанын түсінемін. Мен өзімнің отбасы мүшелерімнің мүдделері кәсіби қызметіме байланысты болуы мүмкін үшінші тұлғалардан мұндай жәрдемақы алуға жол бермеймін.
- ☐ Маған құмар ойындарға және/немесе бәс тігуге қатысуға, оның ішінде онлайн ресурстар мен букмекерлік кеңселер арқылы, сондай-ақ букмекерлік кеңселер мен онлайн казиноларды, соның ішінде әлеуметтік желілерде жарнамалау мен жылжытуға тыйым салынғанын түсінемін.
- ☐ Маған Кәсіпорында сенім телефонының (т. 74-65-43) жұмыс істейтіні түсіндірілді. Сондай-ақ, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама бойынша сұрақтарым болған жағдайда, немесе қызметкерлер мен Кәсіпорын басшылығының заңсыз немесе сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысты шағымдар мен өтініштер болса, мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жөніндегі маманға хабарласа аламын (e-mail: Ryspayeva@shqd.kz, сенім телефоны: 8-7172-74-65-43).
- ☐ Маған Кәсіпорын хабарлама жасаған тұлғалардың құпиялылығына кепілдік беретіні және адал өтініш берушілерді қудалауға немесе қысым көрсетуге тыйым салатыны түсіндірілді.

03-01/01	«ШҚД Автопаруашылығы» ШЖҚ-дағы РМК СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ	16/18
----------	---	-------

*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
саясатының №2 қосымшасы*

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сәйкестік туралы тармақтың нысаны

Тараптар сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарының сақталуына және орындалуына, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының жасалмауына кепілдік береді.

Тараптар сыбайлас жемқорлыққа қатысты іс-әрекеттерге қатысу қауіпін азайту үшін тиісті күш-жігер жұмсайды және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу үшін өзара көмек көрсетеді.

Ескерту: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ереже нысанына өзгерістер және/немесе толықтырулар Келісім тараптарының өзара келісімі бойынша енгізілуі мүмкін.

ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

[illegible]

ТАНЫСУ ПАРАҒЫ

[illegible]